

23. 8. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nejvyšší soud sjednotil soudní praxi v otázce odůvodňování předběžných opatření

Jedním z úkolů Nejvyššího soudu ČR je dle ustanovení zákona o soudech a soudcích sledovat a vyhodnocovat pravomocná rozhodnutí soudů v občanském soudním řízení a v trestním řízení a na jejich základě v zájmu jednotného rozhodování soudů zaujímat stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu.

Při výkonu výše uvedené pravomoci zjistil Nejvyšší soud, že soudy rozhodující v občanském soudním řízení postupují rozdílně při posuzování otázky, zda písemné vyhotovení usnesení soudu prvního stupně o nařízení předběžného opatření musí obsahovat odůvodnění.

Nestejná praxe obecných soudů ohledně rozhodování o předběžných opatřeních spočívala v jejich rozdílné interpretaci ustanovení § 169 odst. 2 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**osř**“), jenž stanoví že: „*Písemné vyhotovení usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu, jemuž nikdo neodporoval, nebo usnesení, které se týká vedení řízení, anebo usnesení podle § 104a nemusí obsahovat odůvodnění.*“

Z výše uvedeného důvodu zaujalo občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu stanovisko následujícího znění: „*Písemné vyhotovení usnesení, kterým soud prvního stupně vyhověl návrhu na nařízení předběžného opatření v plném rozsahu a nařídil navrhovatelem požadované předběžné opatření bez slyšení ostatních účastníků řízení nebo sice po jejich slyšení, přičemž žádný z nich nevyslovil před rozhodnutím soudu s navrženým předběžným opatřením nesouhlas, nemusí obsahovat odůvodnění.*“ (Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. června 2007, č.j. Cpjn 19/2006).

Spojená kolegia Nejvyššího soudu se přiklonila k názoru, že v případě rozhodování o návrhu na nařízení předběžného opatření se jedná o rozhodování o návrhu, jemuž nikdo neodporoval a z tohoto důvodu je na něj třeba aplikovat ustanovení § 169 odst. 2 osř.

Nejvyšší soud především uvedl, že rozhodnutí o předběžném opatření nespočívá na výsledcích dokazování, na závěru o skutkovém stavu, ani na právním posouzení věci. Nepředstavuje samo o sobě výsledek procesu, není zvláštním druhem nalézacího řízení, předběžné opatření představuje pouze prozatímní a dočasnou úpravu práv a povinností účastníků.

Nejvyšší soud dále konstatoval, že vzhledem k tomu, že občanskému soudnímu řízení je cizí přepjatý formalismus, není třeba trvat na tom, aby rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření ve výše uvedených případech bylo odůvodněno, neboť by toto nemohlo přispět k naplnění účelu a smyslu občanského soudního řízení, s ohledem na to, že soud rozhodující ve věci může při svém rozhodnutí vycházet stejně pouze z informací a údajů poskytnutých mu navrhovatelem.

Nejvyšší soud dále argumentoval analogií s rozhodováním o nařízení výkonu rozhodnutí, kde ustálená soudní praxe zastává názor, že rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí, jímž bylo vyhověno návrhu, nemusí být odůvodněno, pokud zákon nestanoví jinak.

Ve svém stanovisku Nejvyšší soud oponoval názoru, že v absenci odůvodnění ve výše uvedených případech rozhodnutí o nařízení předběžného opatření lze spatřovat porušení ústavních principů řádného a spravedlivého procesu. Naopak uvádí, že trvat na tom, aby každé rozhodnutí soudu prvního stupně o nařízení předběžného opatření obsahovalo odůvodnění, by znamenalo přepjatý formalismus, který by byl v rozporu jak s článkem 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, tak se zásadami vyjádřenými v ustanovení § 1 osř. Takový postup podle Nejvyššího soudu způsobuje neodůvodněné průtahy v občanském soudním řízení.

Nejvyšší soud dále připomněl, že účastník řízení, který s rozhodnutím soudu o předběžném opatření nesouhlasí, může proti tomuto usnesení podat odvolání a rozhodnutí o tomto odvolání již musí být řádně odůvodněno. Navíc je účastník, jemuž byla předběžným opatřením uložena povinnost, chráněn pravidlem, podle něhož je mu navrhovatel za splnění zákonem stanovených podmínek povinen nahradit škodu nebo jinou újmu, která vznikla jako následek předběžného opatření.

Nejvyšší soud též odmítl argument o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí nařízení předběžného opatření, které neobsahuje odůvodnění s tím, že důvody rozhodnutí o nařízení předběžného opatření se podávají z obsahu spisu.

Na závěr Nejvyšší soud popřel argumentaci některých krajských soudů o tom, že odůvodnění rozhodnutí o předběžném opatření je jeho nedílnou součástí, vzhledem k tomu, že se předběžným opatřením „zásadně zasahuje do práv a chráněných zájmů účastníků“. Nejvyšší soud uvedl, že stejně tak tomu je i v případě rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí, u něhož ustálená soudní praxe odůvodnění nevyžaduje.

Nejvyšší soud ve svém (podle informací na internetu) zatím jediném letošním stanovisku zaujal neformální výklad ustanovení 169 odst. 2 osř se zřetelným záměrem snížit částečně formálnost občanského soudního řízení. Zda bude důsledkem přijetí jeho v tomto článku komentovaného stanoviska i zkrácení některých řízení a snížení zahlcení některých soudů, to ukáže teprve čas.

Zbyšek Kordač
[WEINHOLD LEGAL](#)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)

- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)